

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 1

1-) Bu bölümde temel olarak hangi ayetin işaret ettiği hakikat ele alınıyor? (13 kelime)
Varlıkların her birinin

2-) Eşyanın ve kâinatın hakikatının neye dayandığı bildiriliyor? (6 kelime)
Hepsinin

3-) Tek bir varlığın hakikati isimler bakımından nasıl açıklanıyor? (12 kelime)
Bir varlığın mahiyeti

4-) Varlıklardaki nitelikler ve sanatlı yapılar neyi gösterir? (9 kelime)
Bunların her

5-) İlim dallarıyla ilâhî isimler arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (11 kelime)
Her sahîh

6-) Metinde hikmet, tıp ve hendese hangi isimlerle ilişkilendiriliyor? (11 kelime)
Hikmet Hakîm

7-) İnsanlığın ulaştığı ilimler, olgunluklar ve kemal sahipleri hakkında hangi ortak esas veriliyor? (8 kelime)
Bunların hakikatlerinin

8-) Bazı velî araştırmacıların eşyanın hakikati hakkında ileri sürdüğü görüş nedir? (14 kelime)
Onlara göre varlıkların

9-) Tek bir canlı üzerinde ilâhî isimlerin görünümü hakkında ne söyleniyor? (9 kelime)
Dıştan bakıldığında

10-) Anlatılan hakikatin anlaşılması için nasıl bir yöntem izleneceği belirtiliyor? (11 kelime)
Bir misal

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 2

1-) Bu mebhaste varlıkların Allah’a açılan yönleri nasıl tasvir ediliyor? (11 kelime)
Her şeyde

2-) Kâinatın bütünüyle hakikati hangi esasa bağlanıyor? (3 kelime)

3-) Bir şeyin sadece özü değil, ona ait vasıflar ve sanat tarafı da neye bağlanıyor? (7 kelime)
Onlar

4-) Fenlerin belirli isimlerde son bulduğunu söylemenin amacı nedir? (9 kelime)
İlimlerin bağımsız

5-) Metinde verilen fen örnekleri nasıl bir genel sonuca götürüyor? (11 kelime)
Bütün ilimlerin

6-) Beşerî kemalât ve insan tabakalarıyla ilgili hangi hüküm veriliyor? (11 kelime)
İnsanlıktaki üstünlüklerin

7-) Muhakkik velîlerin bir kısmına göre eşyanın mahiyeti nasıl bir konumdadır? (10 kelime)
Asıl hakikatin

8-) Canlı bir varlıkta birçok ismin görünmesi neyi gösterir? (12 kelime)
Tek bir canlıda

9-) Anlatılan meselenin “ince, dakik, büyük ve geniş” diye nitelenmesi neyi ifade eder? (12 kelime)
Konunun hem derin

10-) Son cümlelerde okuyucuya ne tür bir tutum tavsiye ediliyor? (10 kelime)
Açıklama uzun

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 3

1-) Verilen ayet sırrınca her şeyin Allah'a karşı "pencere" olması ne manaya gelir? (13 kelime)
Her varlığın Allah'ın

2-) Eşyanın hakikatinin İlâhî isimlere dayanması ile sıfatlarının isimlere dayanması arasında nasıl bir ilişki vardır? (17 kelime)
Önce varlığın özü isimlere

3-) İlimlerin belirli isimlere bağlanması, din ile ilim arasında nasıl bir anlayış kuruyor? (12 kelime)
Gerçek ilmin Allah'tan

4-) Hikmet, tıp ve hendese örneklerinin peş peşe verilmesinin sebebi nedir? (13 kelime)
Farklı alanlardan misallerle

5-) İnsanî kemallerin de İlâhî isimlere dayanması neyi düşündürür? (13 kelime)
İnsandaki üstünlük ve

6-) "Hakikî hakikat" ile "gölge" arasındaki ayrım neyi vurgular? (16 kelime)
Asıl kalıcı ve temel

7-) Bir canlıda çok sayıda ismin görülebilmesi, varlık anlayışı bakımından hangi sonuca götürür? (16 kelime)
Tek bir varlığın bile

8-) Temsil ve tahlil yoluna başvurulacağı söylenmesi, anlatım bakımından neyi amaçlar? (11 kelime)
Zor bir

9-) "Ne kadar uzun anlatılsa yine azdır" anlamındaki ifade, konunun hangi yönünü öne çıkarır? (11 kelime)
Meselenin çok

10-) Bu bölüm genel olarak okuyucuyu hangi düşünceye hazırlıyor? (11 kelime)
Varlıkların arkasında

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 4

1-) Bu pasajda varlıklar ile İlâhî isimler arasındaki bağ hangi ana düşünce etrafında kuruluyor? (13 kelime)

Varlıkların asıl manasının

2-) Her bir şeyin bazen bir, bazen de birçok isme dayanması neyi gösterir? (9 kelime)

Varlıkların tek

3-) Eşyadaki sanatın da isimlere dayanması, tabiatı nasıl okumamız gerektiğine işaret eder? (17 kelime)

Tabiata sadece maddî düzen

4-) Gerçek hikmet, gerçek tıp ve hendesenin isimlerle ilişkilendirilmesi hangi ölçüyü veriyor? (12 kelime)

Bir bilginin hakiki

5-) Bütün fenler ve beşerî kemalât için aynı esasın söylenmesi nasıl bir bütünlük ortaya koyar? (13 kelime)

Kâinat, ilim ve

6-) Velîlerden bir kısmının görüşüne göre eşyanın görünen mahiyeti ile asıl hakikati arasındaki fark nedir? (13 kelime)

Görünen mahiyet ikinci

7-) Bir tek canlıda birçok ismin cilvesinin görünmesi, küçük-büyük varlık ilişkisi bakımından ne anlatır? (11 kelime)

En küçük

8-) Müellifin meseleyi temsil ile açıklayacağını söylemesi, okuyucunun anlamasına nasıl katkı sağlar? (8 kelime)

Soyut bir

9-) Okuyucudan usanmayıp dikkatle takip etmesinin istenmesi neden anlamlıdır? (13 kelime)

Çünkü ele alınan

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 5

1-) Ayetin verdiği sır, varlıkların Allah ile ilişkisini hangi çerçevede ortaya koyuyor? (14 kelime)
Her varlığın Allah'ı

2-) Kâinatın hakikati ile esma-i İlâhiye arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (9 kelime)
Kâinattaki gerçeklerin

3-) Bir varlıktaki özellikler ve sanatlı görünüşler neden önemlidir? (8 kelime)
Çünkü onlar

4-) Metinde ilim dallarının isimlerle ilişkilendirilmesi, öğrencinin ilme bakışını nasıl şekillendirir? (15 kelime)
İlimi sadece meslekî

5-) İnsanlığın ulaştığı kemal derecelerinin ilâhî isimlere dayanması hangi tevazu dersini verir? (13 kelime)
İnsanın üstünlüklerini kendinden

6-) Bazı muhakkik velîlerin eşya hakkındaki sözüne göre “asıl” ile “yansıma” nasıl ayrılıyor? (10 kelime)
Asıl olan

7-) Tek bir canlıda birçok ismin görülebilmesi, tefekkür bakımından neyi teşvik eder? (15 kelime)
En küçük canlı

8-) Konunun bir temsille açıklanacak olması hangi öğretim yöntemine örnektir? (6 kelime)
Soyut

9-) Bölümün sonunda sabır tavsiyesi verilmesi, anlatılacak meselenin hangi niteliğini gösterir? (13 kelime)
İnce, derin ve

**lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-
istinad-hakikati - Set 6**

1-) Bu pasajın girişinde yer alan ayet, varlıklar hakkında hangi genel hükmü haber veriyor? (15 kelime)
Hiçbir şeyin anlamsız

2-) “Her şeyden Allah’a pencereler var” denildiğinde bundan ne anlamalıyız? (10 kelime)
Her şeyin

3-) Her bir şeyin hakikatının bir veya birçok isme dayanması, varlık bilgisini nasıl etkiler? (11 kelime)
Varlığı sadece

4-) Eşyadaki sıfatlar ve sanatların isimlere dayanması, görünen düzen hakkında hangi yorumu destekler? (12 kelime)
Düzenin kör tesadüf

5-) Fenlerin belirli isimlerde son bulduğunu söylemekle nasıl bir bilgi anlayışı kuruluyor? (11 kelime)
Bilginin en

6-) Beşerî ilimler ve insanî kemaller için ortak kaynak olarak ne gösteriliyor? (6 kelime)
Ortak

7-) Muhakkik evliyanın bir kısmının görüşü, eşya merkezli bakıştan isim merkezli bakışa nasıl geçiş sağlıyor? (15 kelime)
Görünen varlıkları esas

8-) Bir tek canlıda yirmi kadar ismin görünmesinin söylenmesi ne tür bir yoğunluk ifade eder? (16 kelime)
Küçük bir varlıkta bile

9-) Müellifin meseleyi birkaç elekten geçirme benzetmesiyle açıklayacağını söylemesi ne anlama gelir? (11 kelime)
Konuyu aşama

CEVAP ANAHTARI

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 1 - CEVAPLAR

- 1-) Bu bölümde temel olarak hangi ayetin işaret ettiği hakikat ele alınıyor?
Varlıkların her birinin Allah'ı övüp O'na delâlet eden yönler taşıdığı hakikati ele alınıyor.
- 2-) Eşyanın ve kâinatın hakikatının neye dayandığı bildiriliyor?
Hepsinin İlâhî isimlere bağlı olduğu bildiriliyor.
- 3-) Tek bir varlığın hakikati isimler bakımından nasıl açıklanıyor?
Bir varlığın mahiyeti bazen bir isme, bazen de birden çok isme dayanır.
- 4-) Varlıklardaki nitelikler ve sanatlı yapılar neyi gösterir?
Bunların her biri belirli bir İlâhî isme dayandığını gösterir.
- 5-) İlim dallarıyla İlâhî isimler arasında nasıl bir bağ kuruluyor?
Her sahîh ilim dalının sonunda uygun bir İlâhî isme ulaştığı söyleniyor.
- 6-) Metinde hikmet, tıp ve hendese hangi isimlerle ilişkilendiriliyor?
Hikmet Hakîm ismiyle, tıp Şâfi ismiyle, hendese de Mukaddir ismiyle ilişkilendiriliyor.
- 7-) İnsanlığın ulaştığı ilimler, olgunluklar ve kemal sahipleri hakkında hangi ortak esas veriliyor?
Bunların hakikatlerinin de İlâhî isimlere dayandığı ifade ediliyor.
- 8-) Bazı velî araştırmacıların eşyanın hakikati hakkında ileri sürdüğü görüş nedir?
Onlara göre varlıkların asıl gerçekliği İlâhî isimlerdir; eşyanın mahiyetleri ise onların gölge gibi yansımalarıdır.
- 9-) Tek bir canlı üzerinde İlâhî isimlerin görünümü hakkında ne söyleniyor?
Dıştan bakıldığında bile birçok İlâhî ismin izi onda görülebilir.
- 10-) Anlatılan hakikatin anlaşılması için nasıl bir yöntem izleneceği belirtiliyor?
Bir misal verileceği ve meselenin birkaç aşamada tahlil edilerek yaklaştırılacağı söyleniyor.

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) Bu mebhaste varlıkların Allah’a açılan yönleri nasıl tasvir ediliyor?
Her şeyde Allah’a bakan çok sayıda delil ve işaret bulunduğu anlatılıyor.
- 2-) Kâinatın bütünüyle hakikati hangi esasa bağlanıyor?
İlâhî isimlere dayandırılıyor.
- 3-) Bir şeyin sadece özü değil, ona ait vasıflar ve sanat tarafı da neye bağlanıyor?
Onlar da ayrı ayrı İlâhî isimlere bağlanıyor.
- 4-) Fenlerin belirli isimlerde son bulduğunu söylemenin amacı nedir?
İlimlerin bağımsız ve başıboş olmadığını, ilâhî manalara ulaştırdığını göstermek.
- 5-) Metinde verilen fen örnekleri nasıl bir genel sonuca götürüyor?
Bütün ilimlerin sonunda Allah’ın isimlerine dayanan bir hakikat bulunduğu sonucuna götürüyor.
- 6-) Beşerî kemalât ve insan tabakalarıyla ilgili hangi hüküm veriliyor?
İnsanlıktaki üstünlüklerin ve olgunluk derecelerinin hakikati de İlâhî isimlere istinad eder.
- 7-) Muhakkik velîlerin bir kısmına göre eşyanın mahiyeti nasıl bir konumdadır?
Asıl hakikatin kendisi değil, o hakikatin yansıması ve gölgesi gibidir.
- 8-) Canlı bir varlıkta birçok ismin görünmesi neyi gösterir?
Tek bir canlıda bile İlâhî tecellilerin çok yönlü ve zengin olduğunu gösterir.
- 9-) Anlatılan meselenin “ince, dakik, büyük ve geniş” diye nitelenmesi neyi ifade eder?
Konunun hem derin hem kapsamlı olduğunu, yüzeysel bakışla tam kavranamayacağını ifade eder.
- 10-) Son cümlelerde okuyucuya ne tür bir tutum tavsiye ediliyor?
Açıklama uzun görünse de sabırla dinlemek ve bıkmamak tavsiye ediliyor.

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Verilen ayet sîrrınca her şeyin Allah’a karşı “pencere” olması ne manaya gelir?

Her varlığın Allah’ın varlığına, isimlerine ve kemaline işaret eden tarafları bulunduğu manasına gelir.

2-) Eşyanın hakikatının İlâhî isimlere dayanması ile sıfatlarının isimlere dayanması arasında nasıl bir ilişki vardır?

Önce varlığın özü isimlere bağlanır; sonra o özde görülen nitelikler ve sanat eserleri de yine isimlerle açıklanır.

3-) İlimlerin belirli isimlere bağlanması, din ile ilim arasında nasıl bir anlayış kuruyor?

Gerçek ilmin Allah’tan kopuk olmadığını, aksine O’nun isimlerini tanımaya vesile olduğunu gösteriyor.

4-) Hikmet, tıp ve hendese örneklerinin peş peşe verilmesinin sebebi nedir?

Farklı alanlardan misallerle bu kuralın sadece bir sahaya değil, bütün ilimlere yayıldığını göstermek.

5-) İnsanî kemallerin de İlâhî isimlere dayanması neyi düşündürür?

İnsandaki üstünlük ve olgunluğun kaynağının insanın kendisi değil, Allah’ın isimlerinin tecellisi olduğunu düşündürür.

6-) “Hakikî hakikat” ile “gölge” arasındaki ayrım neyi vurgular?

Asıl kalıcı ve temel olanın İlâhî isimler, varlıkların mahiyetlerinin ise onlara bağlı ve ikincil olduğunu vurgular.

7-) Bir canlıda çok sayıda ismin görülebilmesi, varlık anlayışı bakımından hangi sonuca götürür?

Tek bir varlığın bile sade ve tek boyutlu değil, çok yönlü ilâhî tecellilere mazhar olduğunu gösterir.

8-) Temsil ve tahlil yoluna başvurulacağı söylenmesi, anlatım bakımından neyi amaçlar?

Zor bir hakikati örnek ve çözümleme ile öğrencinin zihnine yaklaştırmayı amaçlar.

9-) “Ne kadar uzun anlatılsa yine azdır” anlamındaki ifade, konunun hangi yönünü öne çıkarır?

Meselenin çok derin ve geniş olduğunu, kısa sözlerle tüketilemeyeceğini öne çıkarır.

10-) Bu bölüm genel olarak okuyucuyu hangi düşünceye hazırlıyor?

Varlıkların arkasında İlâhî isimlerin tecellilerini okumaya ve derin bir tefekküre hazırlıyor.

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 4 - CEVAPLAR

- 1-) Bu pasajda varlıklar ile İlâhî isimler arasındaki bağ hangi ana düşünce etrafında kuruluyor? Varlıkların asıl manasının ve üzerlerindeki niteliklerin İlâhî isimlerin yansıması olduğu düşüncesi etrafında kuruluyor.
- 2-) Her bir şeyin bazen bir, bazen de birçok isme dayanması neyi gösterir? Varlıkların tek yönlü değil, çok katmanlı anlamlar taşıdığını gösterir.
- 3-) Eşyadaki sanatın da isimlere dayanması, tabiatı nasıl okumamız gerektiğine işaret eder? Tabiata sadece maddî düzen olarak değil, Allah'ın isimlerini gösteren bir sanat eseri olarak bakmamız gerektiğine işaret eder.
- 4-) Gerçek hikmet, gerçek tıp ve hendesenin isimlerle ilişkilendirilmesi hangi ölçüyü veriyor? Bir bilginin hakiki değeri, ilâhî düzene ve isimlere ulaştırmasıyla anlaşılır ölçüsünü veriyor.
- 5-) Bütün fenler ve beşerî kemalât için aynı esasın söylenmesi nasıl bir bütünlük ortaya koyar? Kâinat, ilim ve insan arasında aynı ilâhî kaynakta birleşen bir bütünlük ortaya koyar.
- 6-) Velîlerden bir kısmının görüşüne göre eşyanın görünen mahiyeti ile asıl hakikati arasındaki fark nedir? Görünen mahiyet ikinci derecede ve yansıma hükmündedir; asıl temel gerçek ise İlâhî isimlerdir.
- 7-) Bir tek canlıda birçok ismin cilvesinin görünmesi, küçük-büyük varlık ilişkisi bakımından ne anlatır? En küçük gibi görünen bir canlıda bile büyük hakikatlerin okunabildiğini anlatır.
- 8-) Müellifin meseleyi temsil ile açıklayacağını söylemesi, okuyucunun anlamasına nasıl katkı sağlar? Soyut bir meseleyi somuta yaklaştırır ve kavramayı kolaylaştırır.
- 9-) Okuyucudan usanmayıp dikkatle takip etmesinin istenmesi neden anlamlıdır? Çünkü ele alınan konu sabır ve dikkat isteyen derin bir imanî tefekkür konusudur.

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinad-hakikati - Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Ayetin verdiği sır, varlıkların Allah ile ilişkisini hangi çerçevede ortaya koyuyor?
Her varlığın Allah'ı tesbih eden ve O'na işaret eden yönleri bulunduğu çerçevede ortaya koyuyor.
- 2-) Kâinatın hakikati ile esma-i ilâhiye arasında nasıl bir bağ kuruluyor?
Kâinattaki gerçeklerin bağımsız olmayıp ilâhî isimlere dayandığı bağ kuruluyor.
- 3-) Bir varlıktaki özellikler ve sanatlı görünüşler neden önemlidir?
Çünkü onlar da ilâhî isimleri tanıtan deliller sayılır.
- 4-) Metinde ilim dallarının isimlerle ilişkilendirilmesi, öğrencinin ilme bakışını nasıl şekillendirir?
İlimi sadece meslekî fayda için değil, Allah'ın isimlerini tanımaya açılan bir yol olarak görmesini sağlar.
- 5-) İnsanlığın ulaştığı kema1 derecelerinin ilâhî isimlere dayanması hangi tevazu dersini verir?
İnsanın üstünlüklerini kendinden bilmemesi, bunları Allah'ın lütfu ve tecellisi olarak görmesi dersini verir.
- 6-) Bazı muhakkik velîlerin eşya hakkındaki sözüne göre "asıl" ile "yansıma" nasıl ayrılıyor?
Asıl olan ilâhî isimlerdir; eşyanın mahiyeti ise onların yansıyan görüntüsüdür.
- 7-) Tek bir canlıda birçok ismin görülebilmesi, tefekkür bakımından neyi teşvik eder?
En küçük canlı üzerinde bile derin bir şekilde düşünmeyi ve çok yönlü okumayı teşvik eder.
- 8-) Konunun bir temsille açıklanacak olması hangi öğretim yöntemine örnektir?
Soyut hakikati örnekle somutlaştırma yöntemine örnektir.
- 9-) Bölümün sonunda sabır tavsiyesi verilmesi, anlatılacak meselenin hangi niteliğini gösterir?
İnce, derin ve geniş olduğu için aceleyle değil dikkatli takip edilmesi gerektiğini gösterir.

lisans 32-soz-p50-3-mevkif-2-nokta-1-mebhas-giris-ve-esma-i-ilahiyeye-istinat-hakikati - Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Bu pasajın girişinde yer alan ayet, varlıklar hakkında hangi genel hükmü haber veriyor?
Hiçbir şeyin anlamsız ve Allah'tan kopuk olmadığını, hepsinin O'nu övücü bir yön taşıdığını haber veriyor.
- 2-) "Her şeyden Allah'a pencereler var" denildiğinde bundan ne anlamalıyız?
Her şeyin Allah'ın isimlerine ve sıfatlarına ulaştıran deliller sunduğunu anlamalıyız.
- 3-) Her bir şeyin hakikatının bir veya birçok isme dayanması, varlık bilgisini nasıl etkiler?
Varlığı sadece maddî sebeplerle değil, ilâhî isimlerle bağlantılı olarak anlamayı gerektirir.
- 4-) Eşyadaki sıfatlar ve sanatların isimlere dayanması, görünen düzen hakkında hangi yorumu destekler?
Düzenin kör tesadüf değil, manalı ve isimleri gösteren bir düzen olduğunu destekler.
- 5-) Fenlerin belirli isimlerde son bulduğunu söylemekle nasıl bir bilgi anlayışı kuruluyor?
Bilginin en son noktada ilâhî manalarla irtibatlı olduğu bir anlayış kuruluyor.
- 6-) Beşerî ilimler ve insanî kemaller için ortak kaynak olarak ne gösteriliyor?
Ortak kaynak olarak esma-i ilâhiye gösteriliyor.
- 7-) Muhakkik evliyanın bir kısmının görüşü, eşya merkezli bakıştan isim merkezli bakışa nasıl geçiş sağlıyor?
Görünen varlıkları esas kabul etmek yerine, onların arkasındaki ilâhî isimleri asıl gerçek olarak görmeye yöneltiyor.
- 8-) Bir tek canlıda yirmi kadar ismin görünmesinin söylenmesi ne tür bir yoğunluk ifade eder?
Küçük bir varlıkta bile son derece zengin ve çok katmanlı bir ilâhî tecelli yoğunluğu ifade eder.
- 9-) Müellifin meseleyi birkaç elekten geçirme benzetmesiyle açıklayacağını söylemesi ne anlama gelir?
Konuyu aşama aşama ayırıp inceleyerek daha berrak hale getireceği anlamına gelir.